

- у реабілітації
- у забезпеченні допоміжними засобами реабілітації
- у соціальних послугах
- у фінансовій підтримці
- у соціальній та професійній адаптації
- у наявності умов доступності в усіх сферах життєдіяльності
- в інформаційно-консультативній підтримці
- тощо.

Роман ЗАХАРЧУК

аспірант кафедри публічного та міжнародного права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛОНТЕРІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗДІЙСНЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Волонтерська діяльність є дієвим механізмом громадського суспільства за допомогою якого можна активно допомагати особам, які цього потребують. Зважаючи на виклики повномасштабного вторгнення, карантину, а до того анексії територій України, роль волонтерів постійно зростала.

Моніторинг — це постійний процес спостереження за реалізацією волонтерської програми. Моніторинг потрібен для того, щоб своєчасно помічати проблеми, які виникають у роботі волонтерів, і запобігати можливим негативним наслідкам — для волонтерів, бенефіціарів та інших сторін.

Моніторинг та оцінювання роботи волонтерів — один із найважливіших компонентів волонтерської програми. Він дає змогу об'єктивно оцінити, наскільки ефективною була волонтерська програма, чи вдалося досягти поставлених цілей і які аспекти взаємодії з волонтерами варто врахувати під час підготовки наступного проєкту або волонтерської програми. Для фахівця з роботи з волонтерами моніторинг та оцінювання — можливість побачити й виміряти результати своєї роботи. Хоча цей процес багатьом може здаватися складним і заплутаним, він дає змогу фахівцям, які працюють із волонтерами:

- побачити вимірні результати та історії успіху в роботі з волонтерами;
- презентувати результати своєї роботи керівнику й партнерам;
- зрозуміти особисті «зони розвитку» та компетенції, які варто посилювати;
- побачити «проблемні місця» й можливі шляхи розвитку програми в майбутньому;
- побачити «велику картинку» того, як волонтерство доповнює роботу інших напрямів;
- за потреби обґрунтувати необхідність системної роботи з волонтерами;
- презентувати результати партнерам, донорам та іншим зацікавленим сторонам для того, щоб аргументувати важливість підтримки волонтерських програм;
- залучити додаткові ресурси, зокрема й фінансові, на майбутні проєкти за участі волонтерів.

Моніторинг та оцінювання забезпечують постійний зворотний зв'язок з усіма сторонами процесу. Це одночасно й те, що ми робимо несвідомо, коли аналізуємо нашу роботу з волонтерами на різних етапах, і формалізовані процеси збору інформації та зворотного зв'язку. Результати моніторингу та оцінювання можуть бути для нас несподіваними чи неприємними. Проте навіть у такому разі вони дають змогу покращити нашу роботу з волонтерами й зробити цю співпрацю змістовною та ефективною.

Моніторинг та оцінювання неможливі без показників й індикаторів — кількісних і якісних критеріїв успіху, які дають змогу виміряти та оцінити рівень досягнення поставлених цілей. Показник — це компас, який допомагає коригувати напрям руху волонтерської програми для того, щоб досягти бажаних результатів. Індикатор показує, що саме треба вимірювати й аналізувати. Показник — це сподіваний чи реальний рівень досягнення запланованого індикатора (мета за індикатором).

Залежно від цілей проєкту та організації кожна волонтерська програма матиме власні показники й індикатори. Показники бувають кількісні і якісні. Кількісні показники дають змогу швидко порівнювати результати за різні періоди й робити висновки на основі цих даних. Якісні показники зазвичай важко виміряти, проте вони можуть дати багато глибинної інформації про те, чи справді вдалося досягти цілей програми або лише зібрати потрібну кількість волонтерів. Для успішної волонтерської програми важливо вибирати й кількісні, і якісні показники — проте не використовувати надто багато, інакше буде дуже важко здійснювати моніторинг протягом програми [1, с.74-76].

Індикаторами моніторингу діяльності волонтерів, на нашу думку, можуть бути:

- кількість людей, які заповнили «анкету волонтера»;
- кількість людей, які взяли участь щонайменше у двох волонтерських акціях протягом трьох місяців;
- кількість людей, які пройшли Школу волонтера й дізналися засади волонтерської діяльності у сфері соціального служіння;
- кількість «постійних» волонтерів (які регулярно, декілька разів на місяць, допомагають в одному конкретному проєкті чи програмі);
- кількість волонтерів, які беруть участь у навчальних і неформальних заходах.

Інструменти оцінювання діяльності волонтерів є: → аналіз документації і плану волонтерської програми; → спостереження за роботою волонтерів; → збір зворотного зв'язку від працівників, за якими закріплені волонтери; → збір зворотного зв'язку від керівника осередку й керівників проєктів; → аналіз звітів та зворотного зв'язку, наданих самими волонтерами; → опитування, інтерв'ю, анкети, фокус-групи тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондаренко А., Вдовцов Ю. Посібник по роботі з волонтерами. Київ, 2021. 164 с.